

BEZPŁATNA
GAZETA SOŁECKA

Przystanek Zalesie

ZALESIE GÓRNE
ROK XVII • No 06/2025 (154)

Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej

20 października 2025 r. (poniedziałek)

W wyniku przeprowadzonych wyborów mieszkańcy Zalesia Górnego ponownie powierzyli funkcję sołtysa Ewie Molendzie-Stroińskiej. Gratulujemy i życzymy dalszej owocnej pracy!

Nowo wybrana Rada Sołecka ukonstytuowała się w składzie:

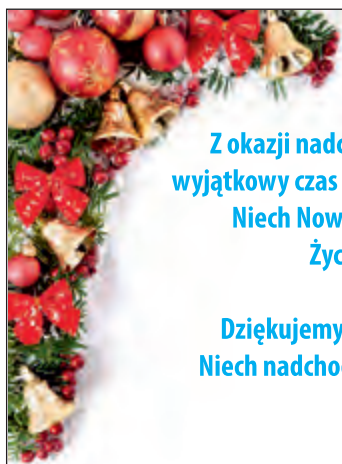
1. Halina Fijołek
2. Łukasz Kamiński
3. Sławomir Kozłowski
4. Jerzy Ostrowski
5. Ryszard Tyszewski
6. Janina Wierzbicka
7. Joanna Wojciechowska

W imieniu własnym oraz całej Rady Sołeckiej pragnę serdecznie podziękować mieszkańcom za liczne przybycie na wybory i za okazane zaufanie.

Podczas spotkania burmistrz Daniel Putkiewicz, składając gratulacje w imieniu swoim oraz Rady Miejskiej, wręczył nam elegancki długopis marki Wartnerman (zdjęcie poniżej). Mamy nadzieję, że wszystkie podpisy składane tym długopisem – zwłaszcza pod prośbami kierowanymi do Gminy – będą szybko realizowane!

Ewa Molenda-Stroińska

Redakcja

Drodzy Mieszkańcy Zalesia Górnego, Czytelnicy „Przystanku Zalesie”!

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia składamy Wam najserdeczniejsze życzenia: niech ten wyjątkowy czas przyniesie ciepło, spokój i radość, a Wasze domy wypełni rodzinne ciepło, życzliwość i bliskość.

Niech Nowy 2026 Rok będzie pełen zdrowia, pomyślności oraz codziennych powodów do uśmiechu.

Życzymy Wam odwagi w realizacji planów, spełnienia marzeń i wielu pięknych chwil spędzonych w naszej ukochanej miejscowości.

Dziękujemy za wspólne działania, zaangażowanie i budowanie wyjątkowej, zalesiańskiej wspólnoty. Niech nadchodzący rok przyniesie nam wszystkim jeszcze więcej dobra, współpracy i pozytywnej energii.

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!

Sołtys Ewa Molenda-Stroińska

Redakcja „Przystanku Zalesie”

WAŻNE TELEFONY:**Kontakt z sołtysem:**

telefon: 22 844 03 29;

48 691 500 242; ul.

Porannej Zorzy 1; e-mail:

ewastroinska@poczta.onet.pl

Pogotowie ratunkowe

Falck: 22 535 91 93; 112; 999

Nocna pomoc Lekarska

Szpital św. Anny

Piaseczno: 22 735 41 00; 08

Nasz Ośrodek Zdrowia:

22 756 52 45

Przychodnia Piaseczno

ul. Fabryczna:

22 756 21 11; 22 756 73 73

Apteka ul. Złotej Jesieni

22 726 30 54

Apteka ul. Wiekowej Sosny

22 756 53 11

Pogotowie gazowe: 992**Straż Pożarna 998:** 112**Awaria sieci energetycznej:**

Jeziorna 991

Pogotowie wodnokanaliza-**cyjne PwIK:**

603 309 399

Posterunek Policji w Zalesiu:

22 757 87 96; 997

Parafia św. Huberta:

517 050 406

Poczta Zalesie Górne:

22 756 53 80

Szkoła Podstawowa w Zalesiu:

22 756 52 17

Klub Kultury

ul. Białej Brzozy 3:

500 162 993

Biblioteka Publiczna**w Piasecznie**

filia Zalesie Górne

tel. 22 756 52 24

Urząd Gminy centrala**Piaseczno:** 22 70 17 500**Wydział Gospodarki****Odpadami – Gmina:**

22 701 75 34

Wydział Ochrony Środowiska:

22 701 75 07

Nadleśnictwo Chojnów:

22 727 57 52

Międzywojewódzki Cech**Kominiarzy:**

14 626 03 95; 505 223 222;

531 650 650

Szczep „Watra”

w Zalesiu Górnym

602 199 161

j.kaminski@zhr.pl

Stowarzyszenia Przyjaciół Zale-**sia Górnego**

Tel.: 22 376 21 94

e-mail: spzg@zalesie-gorne.pl

„Przystanek Zalesie”**znajdziesz online na:**

www.piaseczno.eu

www.facebook.com/zalesie-

goneradasolecka

www.naszepiaseczno.pl

www.piaseczno.pl

www.facebook/gazetaPrzysta-

nekZalesie

OŚWIETLENIE ULIC

535 481 335

Zalesiański Dzień Seniora 2025

Po raz kolejny świętowaliśmy Zalesiański Dzień Seniora. Ogólnopolski Dzień Seniora obchodzony jest 14 listopada. Nasi Seniorzy świętowali 13 listopada. Spotkanie odbyło się w użyczonej Sali w Klubie Kultury.

W zalesiańskim święcie uczestniczyli Seniorzy, zaproszeni goście i mieszkańcy. Dziękujemy za obecność. W dniu tym zadbaliśmy, tak jak i w poprzednich latach, o rozrywkę kulturalno-edukacyjną. Odbył się konkurs „Wiedzy o znanych Polakach” (z nagrodami), w którym uczestniczyło 9 osób, mieszkańców naszej Gminy, a następnie koncert, tym razem pod tytułem „Włoska Uczta” w wykonaniu Roberto Ruggeri. Wspólnie wysłuchaliśmy i zanuciliśmy najbardziej znane włoskie melodie. Były śpiewy, tańce, konkurs, kwiaty i słodkie przekąski. Dzień upłynął wyjątkowo radośnie. Seniorzy – Klubowicze, jesteście niepowtarzalną społecznością, zasługujecie na szacunek, a Wasza obecność w różnych lokalnych działaniach sprawia, że jesteście bardzo pozytywnie postrzegani w środowisku. Niech jesień życia rozkwita pogodą ducha, dobrym zdrowiem, a codzienność obfituje w serdeczne uśmiechy, w drobne i duże przyjemności.

Koordinator Klubu Seniora - Bogusława Meissner

W trakcie konkursu fot. Z archiwum Klubu Seniora

Słuchamy koncertu fot. Z archiwum Klubu Seniora

Soltys oraz Rada Sołecka Zalesia Górnego zapraszają Mieszkańców na spotkania odbywające się w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca o godz. 17:00 w Domu Sołeckim przy ul. Wiekowej Sosny 4 w Zalesiu Górnym.

WYDAWCA: RADA SOŁECKA ZALESIA GÓRNEGO.

Redagują: Magdalena Kamińska (tel. 729 148 683) wraz z zespołem.

Współpraca: Agnieszka Deja.

Adres redakcji: 05-540 Zalesie Górne, ul. Porannej Zorzy 1. Mail: magda.kaminska85@wp.pl.

Zastrzegamy sobie prawo do adiustacji i skracania nadsyłanych tekstów.

Nakład 600 egz. Druk i łamanie: PRO-PRINT Usługi Poligraficzne sp. z o.o., biuro@proprint.biz.pl

Sprawozdanie Sołtysa i Rady Sołeckiej Zalesia Górnego

Działania Sołtysa i Rady Sołeckiej

1. Uchwała dotycząca nocnej sprzedaży alkoholu

Na zebraniu wyborczym rady sołeckiej i sołtysa, w obecności burmistrza Daniela Putkiewicza, które odbyło się 20 października, mieszkańcy w głosowaniu podjęli uchwałę o ograniczeniu nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem zakupu na terenie gminy Piaseczno.

2. Terminy spotkań rady sołeckiej i zgłoszone sprawy

Na pierwszym posiedzeniu po wyborach ustalono, że spotkania rady sołeckiej, sołtysa i mieszkańców będą odbywać się w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca o godz. 17:00, w Domu Sołeckim – Starej Bibliotece przy ul. Wiekowej Sosny 4.

Poruszone dotąd tematy:

- zgłoszenie do gminy potrzeby czyszczenia znaków drogowych i tablic z nazwami ulic,
- konieczność naprawy kostki brukowej na ul. Koralowych Dębów, róg Białej Brzozy,
- wyjaśnienie powodu wstrzymania budowy ścieżki rowerowej do Żabieńca – Nadleśnictwo musi usunąć drzewo, aby prace mogły zostać dokończone zgodnie z projektem,
- potrzeba zamówienia nowej flagi Zalesia Górnego z oficjalnym logo i w odpowiednich wymiarach; dotychczasowa flaga (biało-zielona z czarnym paskiem) była nylonowa i niewymiarowa.

3. Przystanki na ul. Gościniec Warecki – wyjaśnienia

Zostały wybudowane nowe przystanki autobusowe przy ul. Gościniec Warecki, jednak autobusy nadal się tam nie zatrzymują.

W otrzymanej z Wydziału Utrzymania Infrastruktury i Transportu Publicznego informacji wyjaśniono, że:

- przystanek po stronie lasu znajduje się na terenie leśnym i wymaga procedury wyłączenia z produkcji leśnej 40 m²,
- procedura ta wymaga licznych zgód, wypisów oraz dokumentacji projektowej,
- Starostwo Piaseczyńskie wstrzymało zgodę do czasu uzupełnienia dokumentów,
- równolegle trwa opracowanie projektu przebudowy Gościńca Wareckiego, co również wiąże się z wyłączeniem części terenu z pro-

dukcji leśnej,

- bez zatwierdzonego projektu Stałej Organizacji Ruchu nie można ustawić znaku D-15 ani uruchomić przystanku,
- oczekując na przebudowę drogi, opracowywany jest projekt Czasowej Organizacji Ruchu, który wymaga zgód Nadleśnictwa Chojnów oraz Starostwa.

Po uzyskaniu wszystkich zgód przystanek zostanie uruchomiony.

4. Oświetlenie Bazarku

Gmina zamontowała dodatkowe oświetlenie Bazarku poprzez dowieszenie drugiego ramienia latarni. Niestety oświetla ono głównie jeden róg terenu.

Po zgłoszeniu problemu otrzymałam informację, że w pierwszym kwartale 2026 r. rozpocznie się procedura ustawienia dwuramiennej lampy na środku Bazarku, co powinno znacznie poprawić oświetlenie.

5. Flagi z okazji Święta Niepodległości

Z okazji Święta Niepodległości na głównych ulicach zawieszono flagi. Prace wieszania i zdejmowania flag wykonują osoby skierowane do mnie przez kuratorów w ramach prac społecznie użytecznych.

6. Zgłoszenia dotyczące sprzątania ulic

Proszę o zgłoszenia mailowe lub telefoniczne dotyczące ulic wymagających sprzątania liści lub śmieci.

Ostatnio posprzątane zostały: Leśne Boginki, Wiekowej Sosny, Koralowych Dębów, Jesionowa, częściowo również Bazarok oraz teren przy Domu Sołeckim – Starej Bibliotece.

7. Dzikie w Zalesiu Górnym

Od pewnego czasu na naszych ulicach pojawia się wyjątkowo dużo dzików.

Koło Łowieckie „Zalesie” poinformowało, że prowadzony jest odstrzał sanitarny i planowy.

Apel do mieszkańców:

- nie dokarmiajmy dzików resztkami,
- zabezpieczajmy kompostowniki.

Według informacji koła łowieckiego zimą dziki powinny wrócić do lasu, ponieważ pobocza zamarzną, a żołądździe i larwy staną się niedostępne.

dokończenie na stronie 4

8. Naprawa schodów na Poczcie oraz decyzja w sprawie lustra drogowego

Zgłaszałam do Poczty Polskiej w Piasecznie (ul. Kościuszki) konieczność naprawy mocno uszkodzonych schodów wejściowych do naszej placówki przy ul. Wiekowej Sosny. Ku miłemu zaskoczeniu, schody zostały szybko wyremontowane, a uszkodzone kafle wymienione. Wejście jest teraz bezpieczne.

Dziękujemy Poczcie za sprawną reakcję!

Otrzymaliśmy również pozytywną odpowiedź z Urzędu Marszałkowskiego w sprawie ustawienia lustra drogowego przy wyjeździe z ul. Przebudzenia Wiosny na ul. Pionierów. Widoczność w tym miejscu

jest ograniczona przez wysokie ogrodzenie rowu oraz chodnik przy ul. Pionierów, dlatego zwróciłam się z prośbą do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Otwocku. Wniosek został przekazany do Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie, gdzie po wizji lokalnej potwierdzono konieczność zmiany organizacji ruchu, czyli montażu lustra. Musimy jednak uzbroić się w cierpliwość - urząd musi przygotować projekt zmiany i przesłać go do ZDW w Otwocku. Dopiero wtedy lustro zostanie zamontowane. Ale będzie!

Soltys

Ewa Molenda-Stroińska

Wspomnienia

Teresa Pluta (1936-2025)

W czasie przygotowań do wydania 8 numeru „Historii Odnalezionych” odeszła pani Teresa Pluta (1936-2025). Obdarzona świetną pamięcią, wspominała ludzi i zdarzenia, których była świadkiem na przestrzeni kilkudziesięciu lat. Była dla nas nieocenionym źródłem informacji i inspiracją kilku artykułów. Współpraca z redakcją „Historii Odnalezionych” dała Jej możliwość opowiedzenia wielu historii, a nam możliwość zapisania ich. Mieszkała na Domance i Domanka była bliska jej sercu, nie miała dla niej tajemnic. Pani Teresa przywracała pamięć o tych, którzy dawno już odeszli. Znała wszystkich starych mieszkańców, ich dzieci, wnuki i całą sieć rodzinnych powiązań. Będąc dyplomowaną pielęgniarką, często bezinteresownie udzielała pierwszej pomocy medycznej potrzebującym. A przy okazji wysłuchiwała opowiadanych historii.

Mamy nadzieję, że współpraca z redakcją „Historii Odnalezionych” przyniosła Jej wiele radości. Będziemy korzystać z przekazanej wiedzy, a Pani Teresa pozostanie w naszej pamięci i pamięci wielu Zalesian.

W 8 numerze ukażą się dwie opowiedziane przez nią historie i pożegnanie napisane przez Jej bratanicę. Anka Ptaszkowska (1935-2025)

Smutną wiadomością było też pożegnanie Anki Ptaszkowskiej, autorki książki „Dom w Zalesiu - i jego pobocza”. Urodzona w Warszawie, mieszkająca w Polsce i we Francji, była ważną postacią polskiej i francuskiej sceny artystycznej. W domu, w Zalesiu przy ul. Czterech Wiatrów, spotykali się wybitni artyści. Anka Ptaszkowska opisuje w książce Zalesie lat sześćdziesiątych, z domkami rozsypanymi pośród drzew. Na podstawie książki

Na zdjęciu Teresa Pluta fot. Z archiwum rodzinnego pani Teresy Pluty

i rozmów z córką Anki, Pauliną, powstała opowieść o domu, mieszkańcach i samej autorce: krytyczce, galerzystce, organizatorce wystaw i inicjatorce spotkań” (Joanna Mytkowska). W 8 numerze biuletynu „Historii Odnalezionych” polecamy artykuł poświęcony Ance Ptaszkowskiej.

Jolanta Jarosz-Hryniewicz
Redakcja „Historii Odnalezionych”

W Piasecznie ruszył Senioralny Telefon Zaufania

Bezpłatna linia wsparcia dla osób starszych, które potrzebują rozmowy, rady albo zwyczajnie obecności drugiego człowieka, działa już w Piasecznie. Senioralny Telefon Zaufania to pomysł realizowany przez seniorów dla seniorów.

Inicjatorem i koordynatorem projektu realizowanego przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piasecznie jest kierownik Zespołu ds. Polityki Senioralnej Krzysztof Kasprzycki.

– Projekt realizowany jest w formule „seniorzy-seniorom” i obsługiwany przez przeszkolonych wolontariuszy, również seniorów, którzy odbyli specjalistyczne szkolenia z zakresu psychologii, prawa i ochrony danych osobowych – informuje Krzysztof Kasprzycki. – Dzięki temu rozmówcy mogą liczyć na profesjonalną i empatyczną pomoc, bo często łatwiej zrozumieć osobę w podobnym wieku – dodaje. – Czasami wystarczy, że ktoś nas po prostu wysłucha, bo samotność to jeden z największych problemów starszego pokolenia – podkreśla jedna z wolontariuszek Senioralnego Telefonu Zaufania.

Senioralny Telefon Zaufania działa pod numerem 22 506 55 77. Dyżury telefoniczne odbywają się: w poniedział-

ki w godzinach 12.00-16.00, w środy od 15.00 do 19.00 i w piątki w godzinach 12.00-16.00. Wszystkie rozmowy pozostaną anonimowe i całkowicie dyskretne. Każdy senior, który czuje się samotny, zagubiony albo potrzebuje porady, bez obaw może sięgnąć po słuchawkę i zadzwonić. W czasach rosnącej izolacji społecznej i wyzwań, jakie stają się udziałem osób starszych, takich jak np. strata bliskich, problemy ze zdrowiem lub trudności w poruszaniu się, taka forma wsparcia może być istotna dla seniorów

– Nasz telefon zaufania jest nie tylko narzędziem pomocy i wsparcia, ale i symbolem troski społecznej. Jednocześnie jest to sposób na aktywizację starszych osób – mówi Krzysztof Kasprzycki.

W dalszych planach dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Wioletta Urban są również telefoniczne dyżury radnych gminy Piaseczno. Chętni samorządowcy pełniliby dyżury w dodatkowym dniu, a wówczas potrzebujący będą mogli korzystać z Senioralnego Telefonu Zaufania przez cztery dni w tygodniu.

źródło: piaseczno.eu

Zamach na życie marszałka Piłsudskiego

25 września 1921 roku był dniem otwarcia Pierwszych Międzynarodowych Targów we Lwowie. Otwarcia Targów dokonał przybyły pociągiem z Warszawy Marszałek Józef Piłsudski. Dzień ten wypełniały spotkania, przyjęcia i rauty na cześć sternika państwa.

Tegoż dnia wieczorem, gdy szarówka zaczęła zapadać w ciemność, tłum lwowian wiwatował wychodzących z ratusza Marszałka Piłsudskiego i wojewodę Kazimierza Grabowskiego. Wymienieni śpiesznie wsiedli na tylne siedzenia odkrytej limuzyny, ażeby odjechać na przedstawienie galowe w Teatrze Wielkim.

Raptownie trzaski, podobne do dławiącego gązika limuzyny, były strzałami z pistoletu. Marszałek odruchowo pochyła się głową do przodu i kula mija się z celem. Dwie inne ranią w prawe ramię i lewą rękę wojewodę Grabowskiego.

Pósterunkowy Jakub Skweres rzuca się na strzelającego młodzieńca. Nie zdąża i ten strzela sam sobie w pierś.

Rozsierdzony tłum lwowian próbuje dorwać zamachowca. Przed niechybnym samosądem bronią go policjanci i żołnierze ze straży ratuszowej. Po opatrzeniu rannego Wojewody przez lekarza, Marszałek Piłsudski odjechał do Teatru. Gdy wszedł na widownię, pełna niepokoju publiczność wiedziała już o zamachu. Przywitała Marszałka długotrwałą owacją.

Rannego w pierś zamachowca wzięli w obroty śledczy. Okazał się nim 21-letni Stepan Fedak, syn ukraińskiego działacza, Stepana Fedaka.

Fedak junior uczył się w gimnazjum im. Adama Mickiewicza we Lwowie. Ale naukę przerwał

i wstąpił do ukraińskiej organizacji podziemnej studentów i weteranów I wojny światowej, Wola. Przyjął pseudonim „Smok”.

Plan zamachu miał powstać w lwowskiej „Woli”. Zakładał on, że jeden z zamachowców (Dmytro Polijów), przebrany w mundur polskiego oficera, miał „aresztować” „Smoka” i wyprowadzić go ze strefy zagrożenia. Inni członkowie „Woli” mieli asekurować Palijiwa.

Sąd Okręgowy we Lwowie skazał Stepana Fedaka na sześć lat więzienia. Skazany całego wyroku nie odsiedział i wyemigrował do Niemiec.

Na ławie oskarżonych zasiadało jeszcze jedenastu zamachowców z Woli. Dmytro Palijiw, Mychajło Matczak, Ewhen Zyblikewycz i Petro Jeremijczuk – zostali skazani na 2,5 roku więzienia, każdy. Józef Szytk – na 1,5 roku więzienia. Pozostałych oskarżonych sąd uniewinnił.

Ewentualnie udany zamach na życie Marszałka niechybnie groził poważnymi konsekwencjami dla młodej i nie w pełni jeszcze okrzepłej państwowości Rzeczypospolitej.

Opinia publiczna lwowian i nie tylko nie szczędziła krytyki łagodnym wyrokiem dla zamachowców. Krążyły pogłoski, że działo się tak za sprawą niedosłej ofiary zamachu.

Po śmierci Marszałka Aleksandra Piłsudska w swoich wspomnieniach odnotowała: „Mąż wręcz zabiegał o łagodny wymiar dla Fedaka”.

*Opracował: Tadeusz W. Szynkowski
Opracowanie komputerowe: Iwo Majewski*

Beskidy Mazowsza

Góry Ponurzyckie to z pewnością jedno z najładniejszych miejsc na Mazowszu. Pośród wzgórz i lasów znajduje się Ponurzyca, niewielka wioska rozciągająca się na południu powiatu otwockiego. Jej malownicze położenie przyciąga, uwodzi i uzależnia turystów. Tak też było i ze mną.

fot. Zespół Mazowieckich Parków Krajobrazowych

30 lat temu mieszkalem przez chwilę na kultowym Grochowie, o którym śpiewał Muniek Staszczuk w swoim wielkim przeboju „Warszawa”. Okolice ronda Wiatraczna i placu Szembeka z wyjątkowo licznymi sklepami z alkoholem mogły być wypisz wymaluj autentyczną inspiracją słów: „Grochów się budzi z przepicia”.

Sceneria tej części Warszawy nie zachęcała do częstych spacerów, tym bardziej tych dłuższy weekendowych.

fot. Zespół Mazowieckich Parków Krajobrazowych

fot. Zespół Mazowieckich Parków Krajobrazowych

Ponieważ od zawsze kochałem podróże (i te małe, i te duże), to tu na Grochowie brakowało mi miejsc na krótkie, kilkugodzinne wypady.

Od zawsze uwielbiałem wertować mapy. Im bardziej dokładne, tym więcej sprawiały radości i były prawdziwą inspiracją do podróży. W taki to oto sposób trafiłem, jeszcze autobusem PKS-u, do Ponurzycy. O tamtej pory mój romans z tym pięknym miejscem trwa do dnia dzisiejszego.

Co ma w sobie Ponurzyca i jej okolice, że jak już ktoś tam trafi, to z pewnością będzie tam powracał? Ta mała wioska licząca niecałe 200 mieszkańców swą „urodę” zawdzięcza wyjątkowo malowniczości położeniu. Piękne lasy będące otuliną Mazowieckiego Parku Krajobrazowego, piaszczyste wzgórza sięgające 140 m, zabytkowe, drewniane chałupy i te widoki..., może niezapierające dech w piersiach jak w wysokich partiach gór, ale jak na Mazowsze naprawdę imponujące. Ze wzniesień nad Ponurzycą możemy zobaczyć klasztorne wzgórza Góry Kalwarii i ruiny zamku w Czersku. Na mapach te malownicze „pagóry” nazywane są Górami Ponurzyckimi. Ja nazwałem je trochę na wyrost Beskidami Mazowsza. Pasma ciągnie się od południa, od miejscowości Osieck po Celestynów, na północy. I proszę sobie wyobrazić, że ten raj jest oddalony od naszego Zalesia zaledwie 35 km, czyli 38 minut jazdy samochodem.

Wojciech Perkowski

Zamieranie sosny – drzewa usychają na naszych oczach

W ostatnich latach z niepokojem patrzymy na zjawisko zamierania sosny. Dotychczas widoczne były pojedyncze ubytki drzew, w tym roku sytuacja zaczyna wyglądać bardzo niepokojąco. Ostanie naloty dronowe pokazały, że mamy do czynienia z masowym zjawiskiem. Jeszcze latem tego roku problem nie był widoczny. Dziś ubytek drzew przytłacza swoim rozmiarem.

Problem dotyczy dojrzałych drzewostanów sosnowych występujących na żyznych siedliskach. Tam gdzie sosny od momentu posadzenia miały dobre warunki wilgotnościowe oraz dużą ilość składników odżywczych w glebie, rozwinęły mniej rozbudowany system korzeniowy. Znaczne obniżenie poziomu wód gruntowych wyraźnie osłabiło całe drzewostany. Starsze drzewa z ukształtowanymi systemami korzeniowymi nie są w stanie sięgnąć do głębszych pokładów wody. A tej brakuje nawet poniżej 3 metrów od powierzchni gruntu. Zdaniem naukowców najlepszym kierunkiem w tej sytuacji jest stopniowa wymiana pokoleń. Młode pokolenie drzew liściastych powinno lepiej znosić niedobory wody.

- Podczas spaceru przez lasu widać pojedyncze usychające sosny, ale po zrobieniu zdjęć z góry sytuacja wygląda bardzo źle. Cały czas monitorujemy sprawę i jesteśmy w stałym kontakcie z Zespołem Ochrony Lasu w Łodzi, który pomaga nam przy podejmowaniu decyzji związanych z ochroną lasu. Czekamy też na ekspertyzę z Instytutu Badawczego Leśnictwa, mamy nadzieję, że naukowcy odpowiedzą jak wypracować najlepsze metody działania w tej sytuacji – informuje Nadleśniczy Artur Pacia.

Co doprowadza do usychania sosen?

Powód zamierania sosen jest złożony. Podkreślić należy, że samo występowanie dojrzałej sosny na żyznych siedliskach jest pierwszym, podstawowym powodem dzisiejszego problemu. Na takich siedliskach powinny przeważać gatunki drzew liściastych, a jest zupełnie inaczej. Trzon naszych drzewostanów stanowi sosna. Tego typu układ jest najbardziej narażony na straty w wyniku długotrwałej suszy, z którą mamy obecnie do czynienia. Ponadto dojrzałe drzewostany są mniej odporne na zmiany klimatyczne, a przede wszystkim na brak wody, to największy problem. Susza oraz brak mroźnych zim sprzyja rozwojowi jemioli, która nazywana jest „złodziejką” wody. Podczas suszy, drzewa chronią się przed brakiem wody i ograniczają transpirację, podczas gdy jemiola nie stosuje żadnych mechanizmów obronnych. Osłabione

suszą i jemiolą drzewa zaczynają atakować owady, głównie kornik ostrozębny i przyplaszczek granatek. Ten pierwszy działa dość podstępnie, ponieważ żeruje w górnych partiach drzew, tam gdzie kora jest cienka. Ślady żerowania nie są widoczne dopóki drzewo nie zacznie obumierać. Drzewa z rudziejący igliwem trzeba szybko usuwać. Zabiegi te są niezbędne, by ograniczyć rozprzestrzenianie się kornika. W przerzedzonych drzewostanach, z dużym dostępem do światła lub też na skraju lasu może pojawiać się inny groźny dla sosny owad - Przyplaszczek granatek. Choć jego obecność łatwiej zauważyć to, osłabione przez inne czynniki drzewa często ulegają presji tych owadów. Przy walce z kornikiem czy jemiolą nie ma możliwości zastosowania oprysków chemicznych, tym bardziej, że lasy chojnowskie są położone w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk ludzkich.

Czy drzewa mogą się jeszcze zregenerować?

Drzewa, które bronią się przed suszą, redukują ilość igliwia. Dodatkowo wody pozbawia je jemiola. Ponadto długotrwały brak wody w glebie niszczy mikoryzy, które zwiększając powierzchnię chłonną korzeni skuteczniej niż same korzenie włosnikowe pobierają wodę z gleby. Nawet spora ilość wody, która teraz pojawiłaby się w glebie nie poprawiłby sytuacji. Dla tych drzew jest już za późno. Teraz trzeba zawalczyć o sąsiednie drzewostany, tak by nie zaatakowały ich owady, które pojawią się wraz z nadejściem wiosny.

- Pozostawienie zamierających drzew nie jest dobrym rozwiązaniem. Owady takie, jak korniki czy przyplaszczek „wyczuwają” zamierające drzewa i to te, osłabione osobniki wybierają, jako bazę żerową. Usuwanie zamierających drzew powinno odbywać się szybko, szczególnie jeśli zauważymy pierwsze symptomy występowania owadów. Kluczowe jest usunięcie drzew zanim wiosną dojdzie do rójki owadów, czyli marca przyszłego roku – tłumaczy Cezary Kieszek kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi.

Problem z którym się dzisiaj spotykamy nie dotyczy tylko Nadleśnictwa Chojnów. Dotyczy on także innych obszarów zarówno w Lasach Państwowych jak i w prywatnych. Dalszy kierunek działania nadleśnictwo będzie podejmować w ciągu najbliższych tygodni na podstawie zaleceń specjalistów z Zespołu Ochrony Lasu oraz Instytutu Badawczego Leśnictwa.

źródło: chojnow.warszawa.lasy.gov.pl

Koncert finałowy 18. Festiwalu Piosenki Niebanalnej „Sztukatorzy” – pełen emocji, talentu i muzycznych odkryć

Finał Festiwalu Piosenki Niebanalnej „Sztukatorzy”, odbywający się w wyjątkowej atmosferze, w gościnnych progach SP im. Wspólnej Europy w Zalesiu Górnym, po raz kolejny udowodnił, że interpretacja i wrażliwość wykonawców są tym, co porusza publiczność i nadaje utworom ich niepowtarzalny charakter. Scena wypełniła się wykonawcami, którzy – wspierani przez świetnych akompaniatorów – podarowali publiczności wieczór pełen emocji i ciepłej energii.

fot. M. Kubalski

Uczestników oceniało jury w składzie: Andrzej Gozdecki, Marcin Masztalerz i Borys Somerschaf – fachowcy o wszechstronnym doświadczeniu muzycznym, scenicznym i aranżerskim.

fot. M. Kubalski

Dzieci – świeżość i naturalność

W najmłodszej kategorii pierwsze miejsce zdobyła **Maria Niezgoda**, za pełne barw wykonanie piosenki „Jadą wozy kolorowe” z akompaniamentem Stanisława Szczycińskiego. Drugą nagrodę przyznano **Natalii Łuczyk** za jej interpretację „Lipki”, wspieraną muzycznie przez Fryderyka Babińskiego. Trzecią nagrodę otrzymała **Anna Bors**, która zaprezentowała emocjonalne „Wiem” przy akompaniamencie Jacka Soleckiego.

Publiczność również miała swój głos – jej serca podbili **Andrzej Niezgoda i Edmund Karzel** w humorystycznym „Klubie akwarystów”, z towarzyszeniem Stanisława Szczycińskiego na fortepianie i Józefa Karzela na gitarze.

fot. M. Kubalski

Młodzież – dojrzałość i własny styl

Poziom w kategorii młodzieżowej zachwycił widownię. Pierwsze miejsce zdobyła **Wiktoria Żuk**, która z dużą wrażliwością zaśpiewała „W moim magicznym domu”, przy akompaniamencie Stanisława Szczycińskiego.

Drugie miejsce przyznano *ex aequo* dwóm wykonawczyniom:

- **Łucji Furczoń** za poruszający „Poniedziałek” (fortepian – Jacek Solecki),
- **Barbarze Gurbowicz** za rytmiczne i energetyczne „Pik, pik, pik” (fortepian – Fryderyk Babiński).

Na trzecim miejscu znalazła się **Kinga Straub** z piosenką „Najważniejsze, żeby znaleźć przyjaciela”, również przy akompaniamencie Fryderyka Babińskiego.

Wyróżnienie trafiło do **Teresy Sobczyk** za wykonanie piosenki „Liczy się tylko to”, za które otrzymała także **nagrodę publiczności**.

fot. M. Kubalski

Dorośli – siła doświadczenia

W kategorii dorosłych publiczność wyróżniła **Janusza Furczonia**, który w szczerzy, poruszający sposób zaśpiewał „Pójdę boso”. Towarzyszyli mu Jacek Solecki na fortepianie i Piotr Sawicki na skrzypcach, nadając utworowi szczególnej, folkowej głębi.

W tej edycji wręczona została dodatkowo nagroda specjalna Fundacji MAMM - Make Art Make More, w postaci warsztatów z autoprezentacji i interpretacji oraz kształcenia słuchu z zasadami muzyki. Nagrodę otrzymała Maria Niezgoda.

Wydarzeniu towarzyszył znakomity recital Lily i Fryderyka Babińskiego. Subtelne i pełne wyczucia interpretacje artystów pokazały klasę wykonawców

fot. M. Kubalski

fot. M. Kubalski

i dodały magii festiwalowi.

Instruktorzy – Barbara Sobolewska i Stanisław Szczyciński, Grażyna Babińska i Fryderyk Babiński oraz Katarzyna Tarkowska i Jacek Solecki – przygotowywali uczestników do występów na scenie, dbając zarówno o doskonalenie warsztatu wokalnego, jak i rozwój scenicznej ekspresji. Ich niezmiennie wsparcie sprawiło, że koncert finałowy był pełen wyrazistych interpretacji i scenicznej pasji.

Ogromne uznanie należy się Marzenie Soleckiej, organizatorce i koordynatorce festiwalu, której konsekwencja, pasja i dbałość o każdy detal ponownie sprawiły, że „Sztukatorzy” w Zalesiu Górnym przebiegli w atmosferze serdeczności i wspólnego świętowania muzyki. To dzięki jej niesłabnącemu zaangażowaniu festiwal wciąż się rozwija i przyciąga kolejne pokolenia wykonawców.

Na scenie pojawiły się także Pani Sołtys Ewa Molenda-Stroińska oraz Pani Miłka Nowik, które wręczały nagrody uczestnikom. Ich obecność podkreśliła, jak ważnym wydarzeniem dla lokalnej społeczności stał się festiwal — wydarzeniem, które łączy mieszkańców, artystów i wszystkich, którzy kochają piosenkę z duszą.

Klub Kultury w Zalesiu Górnym

Akcja edukacyjna dotycząca obowiązującej na Mazowszu uchwały antysmogowej

W najbliższych dniach do skrzynek pocztowych mieszkańców trafią ulotki informacyjne dotyczące obowiązującej na Mazowszu uchwały antysmogowej. Akcja edukacyjna realizowana jest w ramach projektu „Mazowsze bez smogu”.

Informujemy, że w najbliższych dniach mieszkańcy gminy Piaseczno otrzymają do swoich skrzynek pocztowych broszurę informacyjną Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno dot. Uchwały Antysmogowej Województwa Mazowieckiego, przygotowaną w ramach realizacji projektu „Mazowsze bez smogu”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu II: „Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza” Działania 2.1: „Efektywność energetyczna” programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021–2027.

Celem akcji informacyjno-edukacyjnej jest poinformowanie mieszkank/mieszkańców gminy Piaseczno o obowiązkach wynikających z uchwały antysmogowej.

Uchwała antysmogowa, to uchwała nr 162/17 z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała obowiązuje od 11 listopada 2017 r., a jej nowelizacja od 14 maja 2022 r.

Uchwała ma zapewnić mieszkańcom Mazowsza poprawę jakości powietrza poprzez wymianę przestarzałych kotłów i stosowanie paliw dobrej jakości. Ograniczenia i zakazy wymienione w uchwale dotyczą wszystkich użytkowników urządzeń o mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych, czyli właścicieli w szczególności: pieców, kominków, kotłów, w tym kotłów wchodzących w skład zestawów zawierających kotły na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne.

Zgodnie z uchwałą antysmogową:

Od 11 listopada 2017 r. obowiązuje:

Zakaz montażu pieców, kominków i kotłów, które nie spełniają norm emisyjności zgodnych z wymaganiami ekoprojektu.

Od 1 lipca 2018 r. obowiązuje:

Zakaz spalania mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych ich wykorzy-

staniem.

Zakaz spalania węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem.

Zakaz spalania węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm.

Zakaz spalania paliw zawierających biomasę (np. mokrego drewna) o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%.

Od 1 stycznia 2023 r.:

Obowiązuje zakaz używania kotłów bezklasowych na paliwa stałe, tzn. niespełniających wymogów klas 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012.

Należy użytkować jedynie kominki lub inne miejscowe ogrzewacze pomieszczeń, których emisja nie przekracza norm emisyjnych dla urządzeń określonych w dyrektywie dot. ekoprojektu.

Od 1 stycznia 2028 r.:

Zakaz używania kotłów na węgiel i drewno klas 3 i 4.

Całkowity zakaz palenia węglem kamiennym w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodziskiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego oraz paliwami produkowanymi z jego wykorzystaniem.

Od powyższej zasady obowiązują 2 wyjątki:

Zakaz palenia węglem kamiennym NIE DOTY-
CZY kotłów węglowych:

Spełniających wymagania ekoprojektu uruchomionych przed 1 czerwca 2022 r.

Spełniających wymagania 5 klasy według normy PN-EN 303-5:2012 uruchomionych przed 11 listopada 2017 r.

Czym są wymagania ekoprojektu?

Wymagania ekoprojektu zostały jednolicie określone dla całej Unii Europejskiej. Określają one minimalne normy emisji zanieczyszczeń do powietrza dla kotłów oraz miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (w tym kominków). Celem ekoprojektu jest zmniejszenie zużycia paliwa oraz redukcja zanieczyszczeń emitowanych przez te urządzenia.

Możliwe sankcje

Należy pamiętać, że przestrzeganie przepisów wprowadzonych niniejszą uchwałą jest przedmiotem

kontroli prowadzonej przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Piasecznie oraz Ekodoradcę. Podczas kontroli m.in. kontrolowane są urządzenia grzewcze, jak i stosowane rodzaje paliw.

Użytkownicy instalacji naruszający przepisy uchwały mogą zostać ukarani grzywną do 5000 zł lub mandatem w wysokości do 500 zł.

Zgodnie z art. 225 Kodeksu karnego, udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli, jest przestępstwem zagrożonym karą aresztu.

Dofinansowanie i pomoc

Mieszkańcy posiadający domy jednorodzinne z maksymalnie dwoma lokalami mieszkalnymi, na terenie gm. Piaseczno mogą skorzystać z poniższych programów dotacyjnych:

Czyste Powietrze – wykonanie termomodernizacji budynku mieszkalnego oraz wymiana źródła ciepła na: kocioł na pellet o podwyższonym standardzie, kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie, pompę ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, pompę ciepła powietrze/powietrze o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, gruntową pompę ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, urządzenie grzewcze elektryczne.

Moje Ciepło – zakup pompy ciepła do nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych

- pompa ciepła powietrze/powietrze o podwyższonej klasie efektywności energetycznej
- pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej
- gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej.

Mój Prąd – zakup instalacji fotowoltaicznej wraz z magazynem energii lub magazynem ciepła.

Dotacja Gminna – likwidacja starego tradycyjnego pieca węglowego stanowiącego jedyne czynne źródło ogrzewania i jego wymiana na: kocioł gazowy, kocioł olejowy, kocioł gazowo-olejowy, urządzenie grzewcze elektryczne.

Kontakt z Ekodoradcą

Po więcej informacji na temat uzyskania dotacji zapraszamy do kontaktu z Ekodoradcą gminnym:

Urząd Miasta i Gminy Piaseczno

Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Rolnej

ul. Świętojańska 5A, 05-500 Piaseczno

Tel.: 518 426 709

e-mail: damian.piwowarski@piaseczno.eu

źródło: piaseczno.eu

Pierniczki – szybkie i miękkie

Składniki:

- 2 i ½ szklanki mąki pszennej,
- ½ szklanki cukru,
- 3 łyżki miodu,
- 1 jajko,
- 60 g masła,
- 1 łyżeczka sody,

- 2 łyżeczki przyprawy do piernika,
- szczypta soli.

Lukier (opcjonalnie):

- ½ szklanki cukru pudru,
- 1–2 łyżeczki soku z cytryny lub gorącej wody.

Wykonanie:

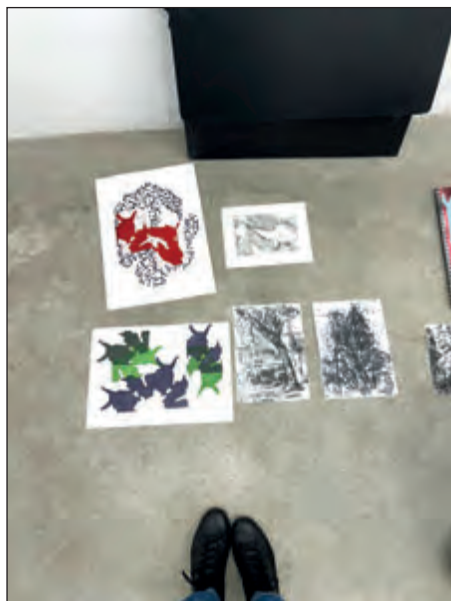
1. Masło roztop w rondelku z miodem, mieszając do połączenia. Odstaw na kilka minut do przestygnięcia, by nie sparzyć jajka. W dużej misce wymieszaj mąkę, cukier, sodę, przyprawę do piernika i sól. Wlej ciepłą mieszaninę miodu z masłem, dodaj jajko i wyrób gładkie, miękkie ciasto. Jeśli się klei, dosyp odrobinę mąki.
2. Ciasto rozwałkuj na oprószonym blacie na grubość około 4–5 mm. Wycinaj dowolne kształty foremkami. Układaj pierniczki na blasze wyłożonej papierem do pieczenia, zachowując odstępy. Piecz w piekarniku nagrzanym do 180°C przez 8–10 minut, aż lekko się zarumienią. Po wyjęciu z pieca odstaw do całkowitego ostudzenia — wtedy stają się miękkie.
3. Do dekoracji przygotuj lukier: wymieszaj cukier puder z sokiem z cytryny lub odrobiną wody do uzyskania gęstej, gładkiej konsystencji. Przełóż do rękawa cukierniczego lub woreczka i ozdabiaj według uznania. Upieczone pierniczki przechowuj w puszcze lub słoju - najlepsze są po 1–2 dniach.

Lescer

Warsztaty artystyczne

W październiku w Ośrodku Sztuki Lescer odbyły się warsztaty artystyczne i kuratorskie dla młodych artystów, prowadzone przez założycieli ośrodka Ewę Sułek i Pawła Zarębę. Podczas spotkania stworzyliśmy wspólnie efemeryczną wystawę pop-up, która została zamontowana w galerii na jeden wieczór. W wydarzeniu wzięli udział młodzi artyści i artystki z gminy Piaseczno oraz z Warszawy, którzy zaprezentowali prace wykonane w różnorodnych technikach - od rysunku i malarstwa, poprzez druk, fotografię i rzeźbę. W trakcie spotkania wspólnie omawialiśmy każdą z prac i pracowaliśmy nad ich aranżacją w przestrzeni. Warsztaty współfinansowano ze środków Gminy Piaseczno.

Ośrodek Sztuki Lescer

Wyjazd na koncert

8 listopada 2025 pojechaliśmy na premierowy Jubileuszowy Koncert „Muzyczka mu grała” Zespołu „Mazowsze”, który odbył się w Karolinie.

Było to wydarzenie związane z jubileuszem 75-lecia obecności zespołu na scenach świata. Rok 2025 jednocześnie został ogłoszony Rokiem Tadeusza Sygietyńskiego na Mazowszu, tytuł koncertu „Muzyczka mu grała” to parafraza tytułu jednej z jego ulubionych piosenek, które napisał dla swojego „Mazowsza”. Usłyszeliśmy najpiękniejsze kompozycje Tadeusza Sygietyńskiego w połączeniu ze znakomitymi choreografiami, w mistrzowskiej realizacji solistów, chóru, baletu i orkiestry. Była to okazja do spędzenia miłego wieczoru z zespołem „Mazowsze” i możliwość obcowania z polską kulturą na najwyższym wykonawczym poziomie.

Seniorzy z Klubu „Złota Jesień”

W oczekiwaniu na koncert w sali Mazowsza fot. z archiwum Klubu Seniora